

[Larsen-Ledet]

I Det Radikale Venstre er vi glade for det skib, som landbrugsministeren satte i søen ved nedsættelsen af det omtalte udvalg. Og vi er også glade for de lånemuligheder, der er og bliver for deltidslandmænds overgang til heltidslandbrugere. Det synes vi er en god ting.

Og så har jeg noteret med stor glæde, at der er forligstoner fra SF i luften. Det bliver et spændende udvalgsarbejde at gå ind til med det ønske om samstemmighed og samarbejde, som er kommet frem her i dag. Det er på landbrugsområdet politisk forår i Danmark.

Lysholm Christensen (KRF):

Vi er enige med ministeren i, at det er vigtigt, at vi får skabt nogle gode muligheder for, at yngre jordbrugere kan etablere sig, at de bliver godt rustet til at begynde en jordbrugsvirksomhed. Og vi finder, at forslaget er ganske udmærket som redskab til at hjælpe de unge mennesker i gang.

Man kan naturligvis altid diskutere tallene i sådan et lovforslag, når der er stillet så mange tal op ud fra forskellige kriterier. Det gælder f.eks. værdien af stuehuset, og det gælder spørgsmålet om egenkapital og den slags ting. Vi vil måske nok sige, at de 700.000 kr. er lidt vel højt sat, når man tænker på, hvad gennemsnitsvurderingen for stuehuse på landbrugs-ejendomme er.

Og man kunne også sige, at kravet til egenkapital er vel stort. Det vil tage nogle år for en ung landmand at få opfyldt dette krav. Hvis man tænker sig, at han skal have en god teoretisk uddannelse og måske også skal en tur til udlandet og lære noget derude i det store udland, så kan der jo godt gå nogle år, inden han får sparet disse penge sammen, medmindre han har en rig onkel, der kan hjælpe ham. Det vil altid være genstand for diskussion, hvor disse grænser skal ligge. I princippet er vi ikke uenige i lovforslaget, som det er bygget op.

Man kunne måske også anføre, at der tilsyneladende ligger en lille diskrimination af ejere i forhold til flerejere. Det er en ting, vi vil kigge lidt nærmere på under udvalgsarbejdet.

Jeg skal kort tilslutte mig hovedprincipperne i lovforslaget og sige, at vi gerne medvirker til en hurtig gennemførelse.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Også her kan jeg takke ordførerne for en helt

overvejende velvillig modtagelse. Det var vel reelt kun Fremskridtspartiet, der meddelte, at de ikke kunne medvirke til at give unge jordbrugere bedre vilkår, og det er selvfølgelig noteret.

Jeg vil godt understrege, at lovgivningen her betragter vi som et meget vigtigt element i hele landbrugslovgivningen. Det er et spørgsmål om at fremme generationsskiftet og at skabe bedre muligheder for, at yngre landmænd får en god økonomisk start. Det gør man ved som betingelse for disse lån at stille krav om en vis egenkapital, og at der laves budgetter i forbindelse med den bedrift, der påtænkes købt.

Det er også hensigten direkte eller indirekte at styrke uddannelsen inden for jordbrugserhvervet, således at en overbygningsuddannelse i en vis udstrækning tæller med ved honoreringen af kapitalkravet.

Jeg forstår godt de problemer, som hr. Gade nævner, og vil også gerne være med til i udvalget at kigge på, om der kan findes en løsning på disse problemer. Men jeg vil med det samme foruddiskontere, at det unægtelig er lidt vanskeligt, f.eks. hvis man forestiller sig – og hr. Gade må opfatte det, jeg siger nu, i den bedste mening – at det, at en landmand har været heldig at købe en ejendom billigt, altså under det, man må antage er den almindelige værdi for en heltidsbedrift, skulle udløse særlig store lån af denne kategori.

Det er nok lidt svært ikke alene at forstå, men også at lave regler og retningslinjer for, hvordan noget sådant i virkeligheden udmøntes.

Men vi er helt indstillet på at se på, om der er mulighed for på en eller anden måde at få tilgodeset det synspunkt, som hr. Gade her har fremført.

Jeg vil med det samme sige, at med hensyn til det, som både hr. Gade og hr. Larsen-Ledet berørte, mulighederne for en større udbredelse af produktionsfællesskaber, fælleseje osv., er det korrekt, at det er min hensigt at nedsætte et sagskyndigt udvalg på området for at få belyst de mangeartede juridiske aspekter, der er i det, og dermed også for at få oplysning ud om, hvordan forholdene er.

Jeg vil ikke sige, at loven diskriminerer enkeltejet, hvad flere har været inde på, men man kan i hvert fald sige, at den ikke diskriminerer fællesejet. Sagen er den, at man får en næsten lige så stor – men også kun næsten lige så stor –